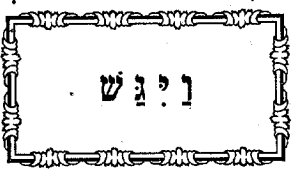

שטאַט. ¹⁴ און יהודה איז געקומען מיט זיינע ברידער אין יוספס הויז; און ער איז נאך דאָרטן געווען. און זיי זיינען געפאלן פאַר אים צו דער ערד.

¹⁵ האָט יוסף צו זיי געזאָגט: וואָס איז דאָס פאַר אַ טואונג וואָס איר האָט געטאָן? האָט איר ניט געוויסט אַז צויבערן טוט צויבערן אַזאַ מאַן ווי איך?

¹⁶ האָט יהודה געזאָגט: וואָס זאָלן מיר זאָגן צו מיין האַר, וואָס זאָלן מיר רעדן, און וואָס זאָלן מיר זיך פאַרענטפערן? גאָט האָט געפונען די זינד פון דייע קנעכט. אָט זיינען מיר קנעכט צו מיין האַר, אי מיר, אי דער וואָס דער בעכער איז געפונען געוואָרן אין זיין האַנט.

¹⁷ האָט ער געזאָגט: חלילה מיר דאָס צו טאָן! דער מאַן וואָס דער בעכער איז געפונען געוואָרן אין זיין האַנט, ער זאָל זיין אַ קנעכט צו מיר, און איר גייט אַרויף בשלום צו אייער פאָטער.

¹⁸ האָט יהודה געענטט צו אים, און האָט געזאָגט: איך בעט דיך, מיין האַר, זאָל אַקאַרשט דיין קנעכט רעדן אַ וואָרט אין די אויערן פון מיין האַר, און זאָל דיין צאָרן ניט גרימען אויף דיין קנעכט; וואָרום דו ביסט אַזוי ווי פּרעה. ¹⁹ מיין האַר האָט געפרעגט זיינע קנעכט, אַזוי צו זאָגן: האָט איר אַ פאָטער אָדער אַ ברודער? ²⁰ און מיר האָבן געזאָגט צו מיין האַר: מיר האָבן אַן אַלטן פאָטער, און אַ קליינעם ברוקוניס, וואָס זיין ברודער איז טויט, און ער אַליין איז געבליבן פון זיין מוטער, און זיין פאָטער האָט אים ליב. ²¹ האָסטו געזאָגט צו דייע קנעכט: ברענגט אים אַראָפּ צו מיר, איך זאָל טאָן מיין אויג אויף אים. ²² האָבן מיר געזאָגט צו מיין האַר: דער יינגל קען ניט פאַרלאָזן זיין פאָטער, וואָרום אַז ער וועט פאַרלאָזן זיין פאָטער, וועט דער שטאַרבן. ²³ האָסטו געזאָגט צו דייע קנעכט: אויב אייער ייגסטער ברודער וועט ניט אַראָפּנידערן מיט אייך, זאָלט איר מער מיין פנים ניט זען. ²⁴ און עס איז געווען, אַז מיר זיינען אַרויפֿ־

גבא יהודה ואחיו ביתה יוסף והוא עורני שם ויפלו יד לפני ארצה: ויאמר להם יוסף מהי המעשה הזה אשר עשיתם הלא ידעתם כירנחש ינחש איש אשר כמני: ויאמר יהודה מהינאמר לאדני מהינחש ומהינחשך מה האלהים מצא את עין עבדיך הננו עבדים לאדני נסר אלהנו גם אשר נמצא הנביע בידו: ויאמר חלילה לי ממשות זאת האיש אשר נמצא הנביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום אל אביכם: ם

ויגש אליו יהודה ויאמר בני אדני ודבר נא עבדיך דבר יי באוני אדני ואל יחר אפך בעבדיך כי כמודד כפר ערה: אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב ארצה: ויאמר אל אדני יש לנו אב זקן ונלד וקניס קמן ואחיו ב מת ויחר הוא לברו לאמו ואביו אהבו: והאמר אל עבדיך הירדהו אלי ואשימה עיני עלי: ויאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב את אביו ומת: והאמר אל עבדיך אם ילא ירד אחיכם הקמן אהבם לא תספון לראות פני: והו כי עלינו אל עבדיך אבי ונגד לו את דברי אדני: ויאמר אבינו שבו שברדלנו מעט אכל: ויאמר לא נוכל ללדת אם ייש אחינו הקמן אהנו וירדנו כילא נוכל לראות פני האיש ואחיו הקמן איננו אהנו: ויאמר עבדיך אבי אלו אתם ידעתם כי שנים ילדהו אשה: וצא האחר מאתי ויאמר אך מרף מרף ולא ראיתו עדינה: ולקחתם נס את הנה מעם פני וקברו אסון והורדתם את שיכתי ברעה שאלה: ועתה כבאי אל עבדיך אבי והנער איננו אהנו ל ונפש קשוטה כנפשו: והנה כראותו כראו הנער ומת ם

געקומען צו דיין קנעכט, אונדזער פאָטער, האָבן מיר אים דערציילט די ווערטער פון אונדזער האַר. ²⁵ און אַז אונדזער פאָטער האָט געזאָגט: גייט ווידער, קויפט אונדז אַ ביסל שפייז, ²⁶ האָבן מיר געזאָגט: מיר קענען ניט אַראָפּנידערן; נאָר אויב אונדזער ייגסטער ברודער וועט זיין מיט אונדז, וועלן מיר אַראָפּנידערן, וואָרום מיר קענען ניט זען דעם מאַנס פנים, אַזוי אונדזער ייגסטער ברודער איז ניט מיט אונדז. ²⁷ האָט דיין קנעכט, אונדזער פאָטער, צו אונדז געזאָגט: איר ווייסט אַז צוויי האָט מיר מיין ווייב געבאַרן. ²⁸ און איינער איז אַוועקגעאַנגען פון מיר, און איך האָב געזאָגט: פאַרוואָר, פאַרצוקן איז ער פאַרצוקט געוואָרן; און איך האָב אים ניט געזען ביי אַצונד. ²⁹ און איר וועט אַוועקגעמען אויך דעמדאָיקן פון מיין פנים, און אים וועט טרעפן אַן אומגליק, וועט איר מאַכן נידערן מיינע גראַע האַר מיט קומער אין קבר. ³⁰ און אַצונד אַז איך וועל קומען צו דיין קנעכט, מיין פאָטער, און דער יינגל איז מיט אונדז ניטא, אַזוי ווי זיין זעל איז צוגעבונדן צו זיין זעל, ³¹ איז, ווי ער וועט זען אַז דער יינגל איז ניטא, אַזוי וועט ער שטאַרבן,

י' קצ"ח

והורידו עבדך את-שבת עבדך אבני בנין שאלה:
 ל ב כי עבדך ערב את-הנער מעם אבי לאמר אסילא אביאנו
 ל ב אליך ותטאתי לאבי כל-הנמים: ועתה ישבתא עבדך
 ל ד תחת הנער עבד לאדני והנער ועל עסא אחיו: כראך
 אעלה אל-אבי הנער אינו אתי פן אראה ברע אשר
 ימצא את-אבי:

מה

א ולא-יכל יוסף להחאפק לכל הנצבים עליו ויכרז
 הוציאו כל-איש מעלי ולא-עמד איש אתו בהתנבוע יוסף
 ב אל-אחיו: ונתן את-קלו בבני וישמעו מצרים וישמע
 ג בית פרעה: ויאמר יוסף אל-אחיו אני יוסף העוד אבי
 ד חי ולא-יכלו אחיו לשנות אתו כי נברלו מפניו: ויאמר
 ה יוסף אל-אחיו ושרגא אלי ונשו ויאמר אני יוסף אחיכם
 ו אשר-מכרתם אתי מצרימה: ועתה אל-תעצבו ואל-
 ו יחרו בעיניכם כי-מכרתם אתי הנה כי למחזה שלחתי
 ז אלהים לפניכם: כיונה שנתים הרעב בקרב הארץ
 ח ועוד חמש שנים אשר אידהרש וקצור: וישלחתי
 ט אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם
 י לפליטה גדלה: ועתה לא-אתם שלחתם אתי הנה כי
 י אלהים ושימני לאב לפרעה ולארון לקל-ביתו ומשל
 י ב בקל-ארץ מצרים: מהרו ועלו אל-אבי ואמרתם אליו
 י ג כה אמר בנה יוסף שמני אלהים לארון לקל-מצרים
 י ד רדה אלי אל-תעמד: וישבת בארץ גושן והיית קרוב
 י ה אלי אתה ובניך ובני בנתך ונאנך ובקרתך וכל-אשר-לך:
 י ו וכל-ביתי אתך שם בירעור חמש שנים רעב פדהחורש
 י ז אתה וביתך וכל-אשר-לך: והנה עיניכם ראות ועיני
 י ח אחי בנימן כירפי המדבר אליכם: והגדתם לאבי
 י ט את-כל-כבודי במצרים ואת כל-אשר ראיתם ומחרתם

און דינע קנעכט וועלן מאכן נידערן די גראַע האָר פון
 דיין קנעכט, אונדזער פּאָטער, מיט טרויער אין קבר.
 ב וואָרום דיין קנעכט איז ערב געווען פאַר דעם יינגל צו
 זיין פּאָטער, אזוי צו זאָגן: אויב איך וועל דיר אים ניט
 ברענגען, זאָל איך זיין אַ פאַרוינדיקטער צו מיין פּאָטער
 אַלע טעג. ב און אַצונד, איך בעט דיר, זאָל דיין קנעכט
 בלייבן אַנשטאָט דעם יינגל, אַ קנעכט צו מיין האָר, און
 דער יינגל זאָל אַרויפגיין מיט זיינע ברידער. ב וואָרום
 ווי קען איך אַרויפגיין צו מיין פּאָטער, אַז דער יינגל איז
 ניט מיט מיר? איך וועל חלילה צווען דאָס ביזו וואָס וועט
 טרעפן מיין פּאָטער.

מה

און יוסף האָט זיך ניט געקענט איינהאַלטן פאַר
 אַלע וואָס זיינען געשטאַנען לעבן אים, און ער
 האָט אויסגערופּן: פירט אַרויס אַלע מענטשן פון מיר.
 און קיין מענטש איז ניט געשטאַנען לעבן אים, ווען יוסף
 האָט זיך דערקענט צו זיינע ברידער. ב און ער האָט
 אַרויסגעלאָזט זיין קול אין געוויין, און די מצרים האָבן
 געהערט: און דאָס הויז פון פרעהן האָט געהערט דערפון.
 ב און יוסף האָט געזאָגט צו זיינע ברידער: איך בין
 יוסף; לעבט נאָך מיין פּאָטער? און זיינע ברידער האָבן
 אים ניט געקענט ענטפערן, וואָרום זיי האָבן זיך דער-
 שראָקן פאַר אים.
 ב האָט יוסף געזאָגט צו זיינע ברידער: גענעט צו

מיר, איך בעט אײך. האָבן זיי גענענט. און ער האָט געזאָגט: איך בין אײער ברודער יוסף, וואָס איר האָט מיך פאַר-
 קויפט קיין מצרים. ב און אַצונד זאָלט איר אײך ניט קלעמען, און זאָל ניט פאַרדריסן אין אײערע אויגן, וואָס
 איר האָט מיך פאַרקויפט אַהער, וואָרום צו דערהאַלטן לעבנס האָט מיך גאָט געשיקט אײך פאַרויס. ב וואָרום
 שוין צוויי יאָר אַז דער הונגער איז אין לאַנד, און נאָך פינף יאָר וועלן זיין, וואָס עס וועט ניט זיין קיין אַקער
 און קיין שניט. ג און גאָט האָט מיך געשיקט אײך פאַרויס, כדי אײך צו לאָזן אַן איבערבלייב אויף דער ערד, און אײך
 צו דערהאַלטן ביים לעבן דורך אַ גרויסער ישועה. ב און אַצונד, ניט איר האָט מיך אַהער געשיקט, נײערט גאָט; און
 ער האָט מיך געמאַכט פאַר אַ פּאָטער צו פרעהן, און פאַר אַ האָר אויף זיין גאַנצן הויז, און פאַר אַ געוועלטיקער איבערן
 גאַנצן לאַנד מצרים. ב אײלט און גייט אַרויף צו מיין פּאָטער, און איר זאָלט זאָגן צו אים: אזוי האָט געזאָגט דיין זון
 יוסף: גאָט האָט מיך געמאַכט פאַר אַ האָר איבער גאַנץ מצרים; נידער אַראָפּ צו מיר, זאָלסט זיך ניט אויפהאַלטן.
 ב און וועסט זיצן אין לאַנד גושן, און וועסט זיין נאָנט צו מיר, דו און דינע קינדער און דינע קינדערס קינדער,
 און דינע שאָף, און דינע רינדער, און אַלץ וואָס דו האָסט. ב און איך וועל דיר דאַרטן אויסהאַלטן; וואָרום
 נאָך פינף יאָר וועט זיין דער הונגער; כדי זאָלסט ניט אומקומען, דו און דיין הויזגעזינט און אַלץ וואָס דו האָסט.
 ב און אַט זעען אײערע אויגן, און די אויגן פון מיין ברודער בנימינען, אַז מיין מויל רעדט דאָס צו אײך. ב און
 איר זאָלט דערציילן מיין פּאָטער מיין גאַנצן כבוד אין מצרים, און אַלץ וואָס איר האָט געזען, און

איר זאלט אײלן און אראפברענגען מיין פאָטער אהער.

¹⁴ און ער איז געפאלן אויפן האַלדו פון זיין ברודער בנימין, און האָט געוויינט, און בנימין האָט געוויינט אויף זיין האַלדו. ¹⁵ און ער האָט געקושט אלע זיינע ברידער, און האָט געוויינט אויף זיי, און דערנאָך האָבן זיינע ברידער גערעדט מיט אים.

¹⁶ און דער קלאַנג איז געהערט געוואָרן אין פּרעהס הויז, אזוי צו זאָגן: יוספּס ברידער זיינען געקומען; און עס איז ווילגעפעלן אין די אויגן פון פּרעהס, און אין די אויגן פון זיינע קנעכט.

¹⁷ און פּרעה האָט געזאָגט צו יוספּס: זאָג צו דייןע ברידער: טוט אַט-וואָס: לאַדט אָן אַייערע בהמות, און גייט, קומט קיין לאַנד פּנען, ¹⁸ און נעמט אַייער פּאָטער, און אַייערע הויגעווינטן, און קומט צו מיר, און איך וועל אײך געבן דאָס בעסטע פון לאַנד מצרים, און עסט דאָס פעטס פון לאַנד. ¹⁹ און דו ווערסט באַפוילן, טוט אַט-וואָס: נעמט אײך פון לאַנד מצרים וועגן פאַר אַייערע קליינע קינדער, און פאַר אַייערע ווייבער, און איר זאָלט אַרויפנעמען אַייער פּאָטער און קומען. ²⁰ און אַייער אויג זאָל זיך ניט קימערן אום אַייערע זאָכן, וואָרום דאָס בעסטע פון גאַנצן לאַנד מצרים איז אַייערס.

²¹ האָבן די זין פון ישראלן אזוי געטאָן, און יוסף האָט זיי געגעבן וועגן, לויט דעם מויל פון פּרעהס, און ער האָט זיי געגעבן גאַנצען קליידער פאַר אַייערע, און בנימין האָט ער געגעבן דריי הונדערט זילבערשטיק, און פינף גאַנג קליידער. ²² און צו זיין פּאָטער האָט ער דעסגלייכן געשיקט צען אײזלען באַלאַדן מיטן בעסטן פון מצרים, און צען אײזעלינס באַלאַדן מיט תבואה און ברויט, און שפּיז פאַר זיין פּאָטער אויפן וועג. ²³ און ער האָט אַוועקגעשיקט זיינע ברידער, און זיי זיינען אַוועקגעגאַנגען; און ער האָט זיי אָנגעזאָגט: איר זאָלט אײך ניט קריגן אויפן וועג.

²⁴ און זיי זיינען אַרויפגעגאַנגען פון מצרים, און זיינען געקומען קיין לאַנד פּנען צו זייער פּאָטער יעקבן. ²⁵ און זיי האָבן אים דערציילט, אזוי צו זאָגן: יוסף לעבט נאָך; און אַז ער געוועלטיקט אַיבערן גאַנצן לאַנד מצרים, איז זיין האַרץ פאַרקילט געוואָרן, וואָרום ער האָט זיי ניט געגלויבט. ²⁶ האָבן זיי אים דערציילט אלע ווערטער פון יוספּס, וואָס ער האָט צו זיי גערעדט, און ער האָט געזען די וועגן וואָס יוסף האָט געשיקט אים צו פירן, און דער גייסט פון זייער פּאָטער יעקבן האָט אָפּגעלעבט. ²⁷ און ישראל האָט געזאָגט: גענוג! מיין זון יוסף לעבט נאָך; איך וועל גיין און וועל אים זען אַיידער איך שטאַרב.

מו

¹ און ישראל האָט אַוועקגעזויגן מיט אַלץ וואָס ער האָט געהאַט, און איז געקומען קיין באַר-שבע, און ער האָט געשלאַכט שלאַכטאָפּפער צו דעם גאָט פון זיין פּאָטער יצחקן. ² און גאָט האָט גערעדט צו ישראלן אין זעאָנגען פון דער נאַכט, און האָט געזאָגט: יעקב, יעקב! האָט ער געזאָגט: דאָ בין איך. ³ האָט ער געזאָגט: איך בין

והורדתם את-אבי הנח: ויפל על-צווארי בנימין אחיו ויבך יד ויבנימן בכה על-צוואריו: וינשק לכל-אחיו ויבך עליהם ויבנימן בן דברו אחיו אתו: ותקל נשמע בית פרעה לאמר באו אחי יוסף ויטוב בעיני פרעה ובעיני עבדיו: ויאמר פרעה אל-יוסף אמר אל-אחיו את עשו מענו יי את-בעיתכם ולכו-באו ארצה כנען: וקחו את-אביכם ואת-בתיכם ובאו אלי ואתנה לכם את-טוב ארץ מצרים ואכלו את-חלב הארץ: ואתה צייתה זאת עשו קחוך לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם ולנשיכם ונשאתם את-אביכם ובאתם: ועינכם אל-החם על-בליכם כיו טוב כל-ארץ מצרים לכם הוא: ויעשו-כן בני ישראל ויהיו להם יוסף עגלות על-פי פרעה ויהיו להם צדה לדרך: לכלם נתן לאיש חלפות שמלת ולבנימן נתן שלש מאות כסף והמש חלפת שמלת: ולאביו שלח כזאת עשרה חמרים נשאים מטוב מצרים ועשר אתנת נשאת בר וגלה ויגזון לאביו לדרך: וישלח את-אחיו וילכו ויאמר אליהם אל-תרגזו בדרך: וישלו ממצרים ויבאו ארץ כנען אל-יעקב אביהם: ויגדו לו לאמר עוד יוסף חי וכי הוא משל בכל-ארץ מצרים ויפג לבו כי לא האמין להם: וידברו אליו את כל-דברי יוסף אשר דבר אל-הם וירא את-העגלות אשר-שלח יוסף לשאת אתו ותחיו רוח יעקב אביהם: ויאמר ישראל רב עוד-יוסף בני חי אלה ואראנו בטרם אמות: מו

מה, כה ספרו ארצה

גאט, דער גאט פון דיין פאטער, זאלסט ניט מורא האבן אראפצונידערן קיין מצרים, ווארום פאר א גרויס פאלק וועל איך דיר דארטן מאכן. איך וועל אראפנידערן מיט דיר קיין מצרים, און אויך ארויפברענגען וועל איך דיר ארויפברענגען. און יוסף וועט ארויפטאן זיין האנט אויף דינע אויגן.

און יעקב איז אויפגעשטאנען פון בארשבע, און די קינדער פון ישראל האבן געפירט זייער פאטער יעקב, און זייערע קליינע קינדער, און זייערע ווייבער, אויף די וועגן וואס פֿרעה האט געשיקט אים צו פירן. און זיי האבן גענומען זייערע פי, און זייער פארמעג וואס זיי האבן אנגעקליבן אין לאנד כנען, און זיי זיינען געקומען קיין מצרים, יעקב און אלע זיינע קינדער מיט אים; זיינע זין און זיינע זינס זין מיט אים, זיינע טעכטער, און זיינע זינס טעכטער, און אלע זיינע קינדער, האט ער געבראכט מיט זיך קיין מצרים.

און דאס זיינען די נעמען פון די קינדער פון ישראל וואס זיינען געקומען קיין מצרים, יעקב און זיינע קינדער: יעקבס בכור ראובן. און די זין פון ראובנען: סנון, און פלוא, און חצרון, און פרמי. און די זין פון שמעווען: ימואל, און זמין, און אוהד, און כינן, און צוסר, און שאול דער זון פון א כנענית. און די זין פון לוי: גרשון, קהת, און מררי. און די זין פון יהודה: ער, און און.

האל אלוהי אביך אל-תירא מרדה מצרימה כדלנוי קדול אשימה שם: אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה נסיעה יוסף ישית ידו עליעניך: ויקם יעקב מבאר שבע וישאו בני-ישראל את-יעקב אביהם ואת-טפם ואת-נשיהם בעגלות אשר-שלח פרעה לשאת אתו: ויקחו את-מקניהם ואת-כושם אשר רכשו בארץ כנען ויבאו מצרימה יעקב וכל-זרעו אתו: בניו ובני בניו אתו בנותיו ובנות בניו וכל-זרעו הביא אתו מצרימה: ס

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרָיִם יַעֲקֹב וּבְנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן: וּבְנֵי רְאוּבֵן שִׁנְדַּן וּפְלוּא וְחַצְרֹן וְכִרְמִי: וּבְנֵי שְׁמֹעַן יְמוּאֵל וְזִמְרֹן וְיִצְחָר וְשָׂאוּל בֶּן הַכְּנַעֲנִית: וּבְנֵי לֵוִי גֵרְשׁוֹן וְקַהַת וּמֵרָרִי: וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשִׁלָּה וְפֶרֶץ וְזָרַח וְיִמְתָּ עֵר וְאוֹנָן בְּנֵי פֶרֶץ חֲצֹרֵן וְחִמּוּל: וּבְנֵי יִשְׂשַׁכָּר תּוֹלַע וּפְהֵן וְיֹוֹב וְשִׁמְרֹן: וּבְנֵי זְבֻלֹן שִׁדָּן וְחִלּוֹן וְחִלְיָאֵל: אֵלֶּה וּבְנֵי אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפָרָן אֲרָם וְאֵת דִּינָה בְתוּלַת פְּלִיפֶשׁ בְּנֵי וּבְנוֹתיו שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשׁ: וּבְנֵי נָדָב צַפְזֹן וְחָגִי שׁוּנִי וְאַצְבֹּן עָרִי וְאַרְוֵדִי וְאַרְאֵלִי: וּבְנֵי אֲשֶׁר יָמְנָה וְיִשָּׂרָה וְיִשְׁנִי וּבְרִיעָה וְשִׂרָה אֲחֵיהֶם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמְלִכִיאֵל: אֵלֶּה בְנֵי וּלְפָה אֲשֶׁר-יָמְנוּ לָבֶן לְלֵאָה בְתוּלַת אֲתֵּי-אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶשׁ: בְּנֵי רַחֵל אֵשֶׁת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבְנִימֵן: וְיוֹלָד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדוּהוּ אֶסְנַת בַּת-פְּטִי פְרַע בְּתוֹן אֵן אֲתֵּי-מְנַשֶּׁה וְאֲתֵּי-אֶפְרַיִם: וּבְנֵי בְנִימֵן בְּלַע וּבְכֹר וְאַשְׁבֵּל גְּרָא וְנַעֲמָן אֲחִי וְרֵאשׁ מִפִּים וְחַפִּים וְאַרְדִּי: אֵלֶּה בְנֵי רַחֵל אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב כְּלַתְפָּשׁ אֲרֻבָּעָה עָשָׂר: וּבְנֵי-רָדֵן חִשִׁים: וּבְנֵי נַפְתָּלִי יִצְחָאֵל וְגִינִי וְיִצְחָר וְשָׁלֹם: אֵלֶּה בְנֵי בְלָהָה אֲשֶׁר-יָמְנוּ לָבֶן לְרַחֵל בְתוּלַת אֲרֵי-אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כְּלַתְפָּשׁ שְׁבַעָה: כְּלַתְפָּשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב

אין שלה, אין פרץ, אין זרח; און ער און און זיינען געשטארבן אין לאנד כנען. און די זין פון פרץ זיינען געווען חצרון און חמול. און די זין פון יששכרן: תולע, און פונה, און יוב, און שמרון. און די זין פון זבולונען: סרד, און אלון, און חילאל. און דאס זיינען די זין פון לאה, וואס זי האט געבארן יעקב אין פדודארם; דערצו זיין טאכטער דינה; אלע נפשות פון זיין און זיינע טעכטער, דריי און דרייסיק. און די זין פון גדן זיינען געווען צפיון, און חגי, שוני, און אצבון, ערי, און ארודי, און אראלי. און די קינדער פון אשרן: זמנה, און שנה, און ישי, און בריעה, און זייער שוועסטער שרח; און די זין פון בריעה: חבר און מלכיאל. און דאס זיינען די זין פון ולפה, וואס לבן האט געגעבן זיין טאכטער לאה, און דידאויקע האט זי געבארן יעקב-זעכצן נפשות. און די זין פון יעקבס ווייב רחלען זיינען געווען יוסף און בנימין. און ביי יוספן זיינען געבארן געווארן אין לאנד מצרים מנשה און אפרים, וואס אסנת די טאכטער פון פוטיפרע דעם פריסטער פון און האט אים געבארן. און די זין פון בנימיען זיינען געווען בלע, און בכר, און אשבבל, גרא, און נעמן, אחי, און ראש, מופים, און חופים, און ארד. און דאס זיינען די זין פון רחלען, וואס זיינען געבארן געווארן ביי יעקב: אלע נפשות, פערצן. און די זין פון חושים. און די זין פון נפתלין: יצחאל, און גוני, און יצר, און שלם. און דאס זיינען די זין פון בלהה, וואס לבן האט געגעבן זיין טאכטער רחלען, און דידאויקע האט זי געבארן יעקב; אלע נפשות, זיבן. און אלע נפשות פון יעקב וואס זיינען געקומען קיין מצרים, די וואס זיינען ארויסגעגאנגען פון זיין דיר.

אחוץ די וויבער פון יעקבס זין-אלע נפשות זיינען געווען זעקס און זעכציק. ²⁷ און יוספס זין, וואָס זיינען אים גע- באָרן געוואָרן אין מצרים, זיינען געווען צוויי נפשות. אַלע נפשות פון יעקבס הויז וואָס זיינען געקומען קיין מצרים, זיבעציק.

²⁸ און יהודהן האָט ער געשיקט פאָרויס פאַר זיך צו יוספן, צו ווייזן אים פאָרויס דעם וועג קיין גושן; און זיי זיינען אָנגעקומען קיין לאַנד גושן.

²⁹ און יוסף האָט אָינגעשפּאַנט זיין רייטוואָג, און איז אַרויפגעגאַנגען אַנטקעגן זיין פּאָטער ישראלן קיין גושן. און ווי ער האָט זיך געוויזן פאַר אים, אַזוי איז ער אים געפאַלן אויפן האַלדו, און ער האָט לאַנג געוויינט אויף זיין האַלדו. ³⁰ און ישראל האָט געזאָגט צו יוספן: אַצונד קען איך שטאַרבן, נאָכדעם ווי איך האָב געזען דיין פנים, אַז דו לעבסט נאָך.

³¹ און יוסף האָט געזאָגט צו זיינע ברידער און צו זיין פּאָטערס הויזגעזינט: איך וועל אַרויפגיין און וועל דערציילן פּרעהן, און איך וועל אים זאָגן: מיינע ברידער און מיין פּאָטערס הויזגעזינט, וואָס זיינען געווען אין לאַנד כּנען, זיינען געקומען צו מיר. ³² און די מענטשן זיינען פּאַסטוכער פון שאָף, וואָרום זיי זיינען מענטשן פון פי; און זייערע שאָף און זייערע רינדער און אַלץ וואָס זיי

האַבן, זיי מיטגעבראַכט. ³³ און עס וועט זיין, אַז פּרעה וועט אײך רופּן, און וועט זאָגן: וואָס איז אײער טאָן? ³⁴ זאָלט איר זאָגן: מענטשן פון פי זיינען דינע קנעכט פון אונדזער יוגנט אָן און ביז אַצונד, אַזוי אונדזערע עלטערן; כּדי איר זאָלט זיצן אין לאַנד גושן, וואָרום אָן אומווערדיקייט בײַ די מצרים איז יעטוועדער פּאַסטוך פון שאָף.

מו

¹ און יוסף איז געגאַנגען און האָט דערציילט פּרעהן, און האָט געזאָגט: מײן פּאָטער און מײנע ברידער, מיט זייערע שאָף און זייערע רינדער און אַלץ וואָס זיי האָבן, זיינען געקומען פון לאַנד כּנען, און זיי זיינען אין לאַנד גושן. ² און פון צווישן זיינע ברידער האָט ער גענומען פינף מאָן, און האָט זיי געשטעלט פאַר פּרעהן. ³ האָט פּרעה געזאָגט צו זיינע ברידער: וואָס איז אײער טאָן? האָבן זיי געזאָגט צו פּרעהן: פּאַסטוכער פון שאָף זיינען דינע קנעכט, אַזוי מיר, אַזוי אונדזערע עלטערן. ⁴ און זיי האָבן געזאָגט צו פּרעהן: צו ווינען אין לאַנד זיינען מיר געקומען, וואָרום עס איז ניטאָ קיין פּיטערונג פאַר די שאָף פון דינע קנעכט, ווייל דער הונגער איז שווער אין לאַנד כּנען. און אַצונד, איך בעט דיך, זאָלן דינע קנעכט זיצן אין לאַנד גושן.

⁵ האָט פּרעה געזאָגט צו יוספן, אַזוי צו זאָגן: דיין פּאָטער און דינע ברידער זיינען געקומען צו מיר; דאָס לאַנד מצרים ליגט פאַר מיר, אין בעסטן טייל פון לאַנד באַזעץ דיין פּאָטער און דינע ברידער. זאָלן זיי זיצן אין לאַנד גושן. און אויב דו ווייסט אַז צווישן זיי זיינען דאָ טויגלעכע מענטשן, זאָלסטו זיי מאַכן פאַר אויבערלייט איבער דעם פי וואָס איך האָב.

מצרימה וצא ירכו מלכד נשי בני יעקב כל נפש ששים ויש: ובני יוסף אשר ילדלו במצרים נפש שנים כל- הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים: ס ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להודות לפניו גשנה ויבאו ארצה גושן: ויאמר יוסף מרפבתו ועל לקראת ישראל כט אביו גשנה וירא אליו ויפל על צוואריו ויבך על צוואריו עוד: ויאמר ישראל אל יוסף אמחה הפעם אחר ראותי ל את פניך כי עודך חי: ויאמר יוסף אל אחיו ואל בית אביו אעלה ואנידה לפרעה ואמרה אליו אחי ובית אביו אשר בארץ כנען באו אלי: והאנשים רעי צאן כריאשי לב מקנה הוו וצאנכם ובקרם וכל אשר להם הביאו: והיה ג- כריקרא להם פרעה ואמר מה מעשיכם: ואמרתם ל- אנשי מקנה הוו עבדיך מנוחתי ועד עתה גם אנחנו גם אבותינו בעבור תשבו בארץ גושן כרי תועבת מצרים כל רעה צאן:

מו

ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנכם ובקרם וכל אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גושן: ומקצה ב אחיו לקח המשנה אנשים וצאנם לפני פרעה: ויאמר פרעה אל אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל פרעה רעי צאן עבדיך גם אנחנו גם אבותינו: ויאמרו אל פרעה לומר בארץ באנו כריאן מרעה לצאן אשר לעבדיך כרי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבורנא עבדיך בארץ גושן: ויאמר פרעה אל יוסף לאמר אבדיך ואחדיך באו אלי: ארץ מצרים לפניך היא במיטב הארץ הושבו את אבדיך ואת אחדיך ישבו בארץ גושן ואם ירעה ויש בם אנשי חיל ושמתם שרי מקנה על ישראל: ויבא:

ט, לד' וס' טו

יֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמְדוּהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבַרְךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב בְּמַה שְּׁנֵי חֲנֹדִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מְגֻרֵי שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה מֵעַט וְדַעִים דְּוֵי יְמֵי שְׁנֵי הָיוּ וְלֹא הָשִׁינוּ אֶת־יְמֵי שְׁנֵי הָיוּ אֲבֹתֵי בְיָמֵי מְגֻרֵיהֶם: וַיְבַרְךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה: וַיּוֹשֶׁב יֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וַיִּתֵּן לָהֶם אֶרֶץ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמִיֹּטֵב הָאֶרֶץ בְּאֶרֶץ רַעַמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַּרְעֹה: וַיִּכְלְכַל יֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו לָחֵם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וְלָחֵם אֵין בְּכָל־הָאֶרֶץ כִּי־כָבֵד הָרַעֲב מְאֹד וַתִּלְחַה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנָעַן מִפְּנֵי הָרַעֲב: וַיִּלְכַּט יֹסֵף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַנּוֹמָעַא בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנָעַן בְּשֹׁכֵר אֲשֶׁר־הֵם שֹׁכְרִים וַיָּבֹא יֹסֵף אֶת־הַכֶּסֶף בֵּיתָה פַּרְעֹה: וַיְהִים הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ כָּל־מִצְרַיִם אֶל־יֹסֵף לֵאמֹר הִבְדִּילֵנוּ לָחֵם וְלָמָּה נָמוֹת וְנָהָרְךָ כִּי אֲפֹס כֶּסֶף: וַיֹּאמֶר יֹסֵף הֲבִי מִקְנֵיכֶם וְאֶתְנֶנָּה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אֵפֹס כֶּסֶף: וַיָּבִיאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יֹסֵף וַיִּתֵּן לָהֶם יֹסֵף לָחֵם בְּסוֹסִים וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבְחֲמֹרִים וַיִּנְחַלֵם בְּלָחֵם בְּכָל־מִקְנֵיהֶם בַּשָּׁנָה הַהִוא: וַתְּהִי הַשָּׁנָה הַהִוא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נִכְחַד מֵאֲדָנִי כִּי אִם־תֵּתֵם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדָנִי לֹא נִשְׂאָר לִפְנֵי אֲדָנִי בְּלִיתֵי אִם־נִוְחַתְנוּ וְאֲדַמְתֵּנוּ: לָמָּה נָמוֹת לַעֲלִינֶךָ נִם־אֲנַחְנוּ נִם־אֲדַמְתֵּנוּ קְנֵה־אֲתָנוּ וְאֶת־אֲדָמְתֵנוּ בְּלָחֵם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְאֲדַמְתֵנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה וְתִזְוָרְעֵ וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוֹת וְהַאֲדָמָה לֹא תִשָּׂם: וַיִּקַּח יֹסֵף אֶת־כָּל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה כִּי־מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שְׂדֵדוֹ כִּי־חֹנֵק עָלֵהֶם הָרַעֲב וַתְּהִי הָאֶרֶץ לְפַרְעֹה: וְאֶת־הָעָם הַעֲבִיר אֶת־וְלַעֲרִים מִקְצֵה נְכוּרָה־מִצְרַיִם וְעַד־קָצָה: רַב אֲדָמַת הַבְּהֵמִים לֹא קָנָה כִּי חָק

און יוסף האט געבראכט זיין פאטער יעקב, און ער האט אים געשטעלט פאר פרעה; און יעקב האט געבענטשט פרעה. און פרעה האט געזאגט צו יעקב: וויפיל זיינען די טעג פון די יארן פון דיין לעבן? האט יעקב געזאגט צו פרעה: די טעג פון די יארן פון מיין וואנדערשאפט זיינען הונדערט און דרייסיק יאר. ווינציק און שלעכט זיינען די טעג פון די יארן פון מיין לעבן, און זיי קומען ניט צו די טעג פון די יארן פון מייער עלטערנס לעבן אין די טעג פון זייער וואנדערשאפט. און יעקב האט געבענטשט פרעה, און איז ארויסגעגאנגען פון פאר פרעה.

און יוסף האט באזעצט זיין פאטער און זיינע ברידער, און ער האט זיי געגעבן אייגנטום אין לאנד מצרים, אין בעסטן טייל פון לאנד, אין לאנד רעמסס, אזוי ווי פרעה האט באפוילן. און יוסף האט אויסגע האלטן זיין פאטער און זיינע ברידער, און דאס גאנצע הויז פון זיין פאטער, מיט ברויט, ווי נאכן געזינט.

און קיין ברויט איז ניט געווען אין גאנצן לאנד, ווארום דער הונגער איז געווען זייער שווער, און דאס לאנד מצרים און דאס לאנד כנען זיינען אויסגעמאטערט געווארן פון דעם הונגער. און יוסף האט אויפגעקליבן דאס גאנצע געלט וואס האט זיך געפונען אין לאנד מצרים און אין לאנד כנען, פאר דער תבואה וואס זיי האבן גע קויפט. און יוסף האט געבראכט דאס געלט אין פרעהס הויז. און אז דאס געלט איז אויסגעגאנגען פון לאנד מצרים און פון לאנד כנען, זיינען אלע מצרים געקומען צו יוספן, אזוי צו זאגן: גיב אונדז ברויט; ווארום נאך וואס זאלן מיר שטארבן פאר דיר? אז דאס געלט האט זיך אויסגעלאזט. און יוסף האט געזאגט: גיט אייערע פיל, און איך וועל אייך געבן פאר אייערע פיל, אויב דאס געלט האט זיך אויסגעלאזט. און פאר אייערע פיל צו יוספן, און יוסף האט זיי געגעבן ברויט פאר פערד, און פאר סטאדעס שאף, און פאר סטאדעס רינדער, און פאר אייזלען; און ער האט זיי פארזארגט מיט ברויט אין יענעם יאר, פאר אלע זייערע פיל.

און דאס יאר געענדיקט; און אויפן צווייטן יאר זיינען זיי געקומען צו אים, און האבן צו אים געזאגט: מיר וועלן ניט פארהוילן פון מיין האר, אז אזוי ווי דאס געלט איז אויסגעגאנגען, און די סטאדעס פיל זיינען ביי מיין האר, איז ניט געבליבן פאר מיין האר אַחוץ נאר אונדזער לייב און אונדזער ערד. און נאך וואס זאלן מיר אומקומען פאר דייער אויגן, אי מיר אי אונדזער ערד? קויף אָפּ אונדז און אונדזער ערד פאר ברויט, און מיר מיט אונדזער ערד וועלן זיין קנעכט צו פרעה; און גיב אונדז זריעה, כדי מיר זאלן לעבן און ניט שטארבן, און די ערד זאל ניט פארוויסט ווערן.

און האט יוסף אָפּגעקויפט די גאנצע ערד פון מצרים פאר פרעה, ווארום די מצרים האבן פארקויפט איטלעכער זיין פעלד, ווייל דער הונגער האט זיך געשטארקט איבער זיי; און דאס לאנד איז געווארן פרעהס. און דאס פאלק, זיי האט ער שטעטוויי איבערגעפירט פון איין עק געמארק פון מצרים צום אנדער עק. און דער ערד פון די פריסטער האט ער ניט אָפּגעקויפט, ווייל די פריסטער האבן געקריגן

א קצבה פון פרעה, און זיי האָבן געגעסן זייער קצבה וואָס פרעה האָט זיי געגעבן; דרום האָבן זיי ניט פאַר-קויפט זייער ערד.

²³ און יוסף האָט געזאָגט צום פּאָלק: אָט האָב איך היינט אָפּגעקויפט אייך און אייער לאַנד פאַר פרעה; גאָט אייך וריעה, און פאַרווייט די ערד. ²⁴ און עס וועט זיין ביי די תּבוואות, וועט איר געבן אַ פינפטל צו פרעה, און פיר חלקים וועלן אייך זיין פאַר וריעה פון פעלד, און פאַר אייער עסן, און פאַר די וואָס אין אייערע הייזער, און צום עסן פאַר אייערע קליינע קינדער.

²⁵ האָבן זיי געזאָגט: האָסט אונדו דאָס לעבן דער-

האַלטן; לאָמיר געפינען לייטזעליקייט אין די אויגן פון מיין האָר, און מיר וועלן זיין קנעכט צו פרעה. ²⁶ און יוסף האָט עס געמאַכט פאַר אַ געזעץ ביו אויף היינטיקן טאָג אויף דער ערד פון מצרים, אַז צו פרעה וואָל געהערן אַ פינפטל. נאָר די ערד פון די פריסטער אַליין איז ניט געוואָרן פרעהס.

²⁷ און ישראל איז געזעסן אין לאַנד מצרים, אין לאַנד גושן; און זיי האָבן זיך דאָרטן איינגעפעסטקט, און האָבן זיך געפרוכפערט און געמערט זייער.

לכהנים מאת פרעה ואכלו אתדקנם אשר נתן להם פרעה עלפני לא מקרו אתדדמתם: ויאמר יוסף אל-^כ העם הן קניתי אתכם היום ואת-אדמתכם לפרעה הא- לכם ורע אתם אתהאדמה: והיה בתבואת ונתתם כד המישיה לפרעה וארבע הידה יהיה לכם לזרע השדה ולאכלכם ולאשר בבתיכם ולאכל למפכם: ויאמרו ^{כפ} החיתנו נמצאחן בעיני אדני והיינו עבדים לפרעה: וישם אתה יוסף להק עדיהיום הזה על-אדמת מצרים כד לפרעה לחמש רק אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה: וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויחוו ^{כז} בה ויפרו וירבו מאד:

²⁸ און יעקב האָט געלעבט אין לאַנד מצרים זיבעצן יאָר; און די טעג פון יעקבן, די יאָרן פון זיין לעבן, זיינען געווען הונדערט יאָר און זיבן און פערציק יאָר. ²⁹ און די טעג פון ישראלן האָבן געעננט צום שטאַרבן, און ער האָט גערופן זיין זון יוספן, און האָט צו אים געזאָגט: אויב, איך בעט דיר, איך האָב געפונען לייטזעליקייט אין דייע זייע אויגן, טו, איך בעט דיר, דיין האַנט אונטער מיין דיר, און זאָלסט טאָן מיט מיר אַ חסד און אַ טריישאָפט: זאָלסט מיר ניט באַגראָבן, איך בעט דיר, אין מצרים. ³⁰ און אַז איך וועל זיך לייגן צו מייע עלטערן, זאָלסטו מיר אַוועק-טראָגן פון מצרים, און מיר באַגראָבן אין זייער קבר. האָט ער געזאָגט: איך וועל טאָן אַזוי ווי דיין וואָרט. ³¹ האָט ער געזאָגט: שווער מיר. און ער האָט אים געשוואָרן: און ישראל האָט זיך געבוקט צוקאַפּנס פון בעט.

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימיו ^{כח} יעקב שני חזיון שבע שנים וארבעים ומאת שנה: ויקרבו ^{כט} ימיו וישאל למוות ויקרא לבני יוסף ויאמר לו אסנא מצאתי חן בעיניך שיםנא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל-נא תקברני במצרים: ושכבתי עם-אבותי ל ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך: ויאמר השבעה לי וישבע לו וישתחו ישראל לא על-ראש המטה: פ

מח

ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביה ^א חלה ויפקח אתישיני בניו עמו אתמנשה ואת-אפרים: ויגד ליעקב ויאמר הנה בנה יוסף בא אליך ויתחוק ^ב וישאל וישב על-המטה: ויאמר יעקב אל-יוסף אל שדי ^ג נראה-אלי בלזו בארץ כנען ויקרד אתי: ויאמר אלי ^ד הני מפרד והרביתך ונתתך לקהל עמים ונתתי את- הארץ הנאת לזרעך אחרך אחת עולם: ועתה שני ^ה

מז, כח' און סוף סוף מל' ס' אה ויהי אה אה

¹ און עס איז געווען נאָך די דאָזיקע געשעענישן, האָט מען אָנגעזאָגט יוספן: זע, דיין פּאָטער איז קראַנק. האָט ער גענומען מיט זיך זיינע צוויי זין, מנשהן און אפריםען. ² און מע האָט געלאָזט וויסן יעקבן און געזאָגט: זע, דיין זון יוסף קומט צו דיר; און ישראל האָט זיך גע-

³ און יעקב האָט געזאָגט צו יוספן: גאָט שדי האָט זיך באַוווּן צו מיר אין לזו, אין לאַנד כנען, און ער האָט מיר גע-בענטשט. ⁴ און ער האָט צו מיר געזאָגט: זע, איך וועל דיר פּרוכפערן און וועל דיר מערן, און איך וועל דיר מאַכן פאַר אַ געזעמל פעלקער; און איך וועל געבן דאָסדאָזיקע לאַנד צו דיין זאַמען נאָך דיר פאַר אַן אייביקן אייגנטום. ⁵ און אַצונג,